

දිවුල් (*Feroia limonia* (L) Swingle)
සහ බෙලි (*Aegle Marmelos* Correa)
වල වඩිත ප්‍රචාරණය

ඊ.එම්. දසනායක සහ එම්.කේ. තන්තිරිගේ
පර්යේෂණ නිලධාරීන්

ප්‍රාදේශීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය
බෝඹුවල

දිවුල් සහ බෙලි රුවේසි පවුලට අයත් විවිධ නිෂ්පාදන විවිධත්වයක් හා විභවයක් ඇති පළතුරු බෝග දෙකකි. දිවුල් ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි ප්‍රදේශ වල වනගතව වැඩෙනු දක්නට ලැබෙන අතර බෙලි තෙත් කලාපයේ ගෙවතු වල වැඩි වශයෙන් වගා කරනු ලැබේ. මෙම බෝග වාණිජ මට්ටමින් වගා කිරීම ආරම්භ කල යුතුව ඇත. සාමාන්‍යයෙන් බීජ පැල වල මූලාරම්භය සිදුවන්නේ ස්වභාවයෙනි. එනම් වැටෙන එලවල බීජ වලිනි. සමහර පැල තවාන්කරුවන් එම ප්‍රභවය මගින්ම පැල ලබාගනී. ස්වභාවයෙන්ම බීජ පැල විශාල විවලතාවයක් පෙන්නුම් කරයි. ගෙඩියේ ප්‍රමාණය, එලාවර්තයේ වයනය, මාංසලයේ ගුණාත්මක බව සහ ප්‍රමාණාත්මක බව, එලයක ඇති බීජ සංඛ්‍යාවේ වෙනස්කම් ඇත. ගුණාත්මක බවේ වෙනස්කම් නිසා අභිතකර ඇඹුල් රස මෙන්ම හිතකර රසයන් ද හටගනී.

අඩු ප්‍රමාණවලින් යුත් නානු, ටැනින් හා වෙනත් පිනොලික සංයෝග හා ඉහළ සීනි ප්‍රමාණය මත බෙලි වරණය කළයුතුය. 'සුපුන්' නමැති බීජ රහිත බෙලි

ප්‍රභේදයක් 1996 දී කෘෂිකම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රභේද නිර්දේශ කිරීමේ කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙම බීජ රහිත වරණයේ වෙනත් හිතකර එල ලක්ෂණ ඇත (Jayaratne, 1996). Tankard (1987) විසින් බෙලි වලින් ආහාර ජීරණ පද්ධතියේ ඇති කරන යහපත් බලපෑම් සටහන් කර ඇත.

දිවුල් ගස් අතර පහත සඳහන් වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය කර ඇත. එනම් පත්‍රවල ප්‍රමාණය, කටු සහිත බව, එලයේ හැඩය, එක ගෙඩියක ඇති බීජ සංඛ්‍යාව, ගෙඩි අස්වැන්න, ගෙඩිවල ගුණාත්මක බව (සිරිසේන මහතා සමග කල පුද්ගලික සාකච්ඡාව) බීජ රහිත බව එවැනි එක් හිතකර ලක්ෂණයකි.

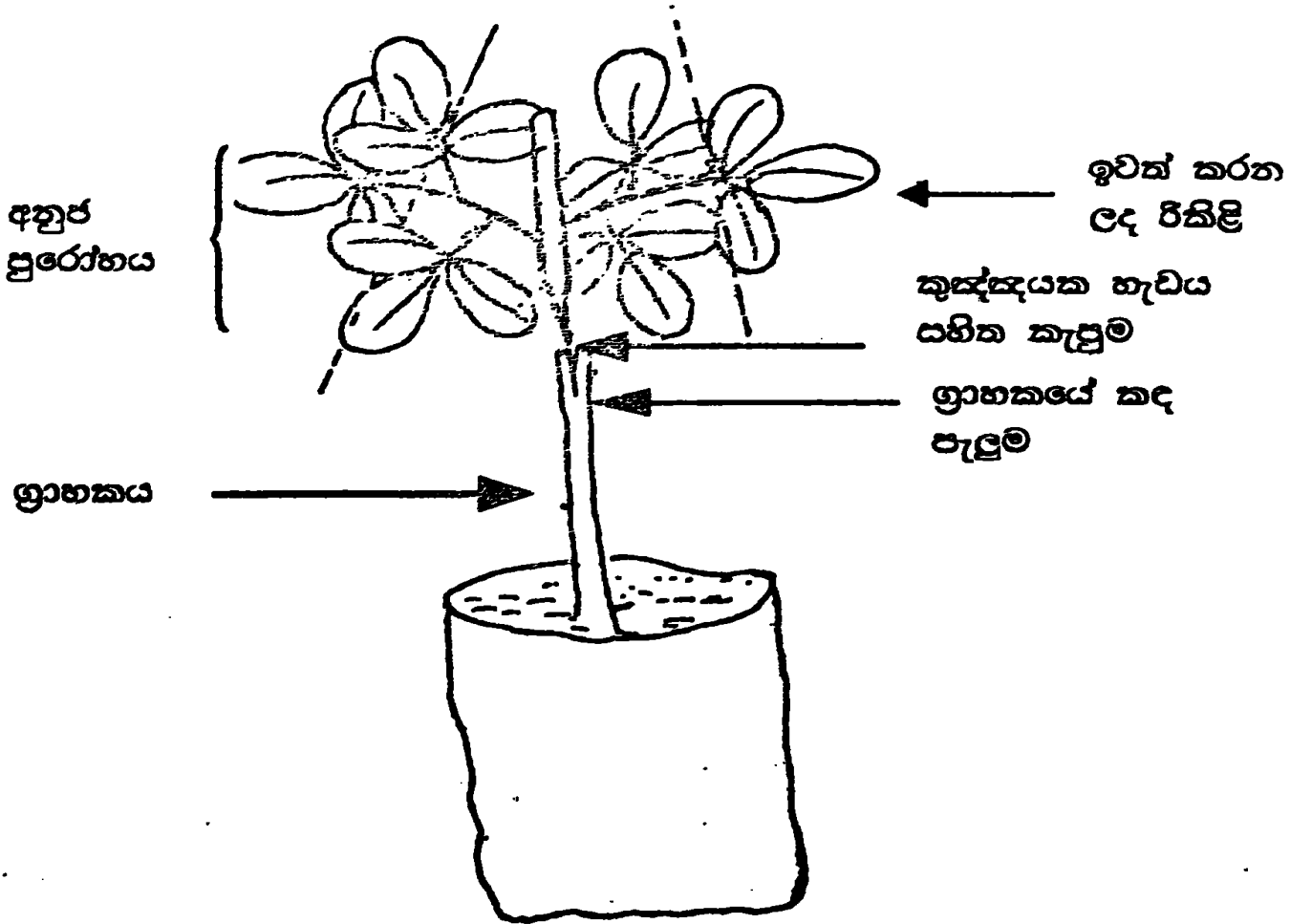
මෙවැනි හිතකර ලක්ෂණ ප්‍රචාරණය සඳහා සුදුසු වඩිත ප්‍රචාරණ ක්‍රමයක් සැලසුම් කළයුතුය. මෙම අරමුණ මුල්කොට ගෙන වැඩි සටහනක් බෝඹුවල ප්‍රාදේශීය කෘෂිකම් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ උද්‍යාන බෝග (පළතුරු) අංශයේදී පවත්වන ලදී. එහි ප්‍රතිඵල මෙම ලිපියෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.

ක්‍රමය හා ද්‍රව්‍ය

කුඤ්ඤ බද්ධය

මෙම ක්‍රමය අත්හදා බලන ලද්දේ දිවුල් ග්‍රාහකය මත දිවුල් අනුජය සඳහා පමණකි. පැත්තලන චිත්තමිභයට තරමක් කුඩා ප්‍රමාණයෙන් යුත් ග්‍රාහකයක් බද්ධය සඳහා යොදවා ගන්නා ලදී. පැත්තලන ප්‍රමාණයේ ග්‍රාහක කදන්ද තරමක ප්‍රමාණයට සතුටුදායක ප්‍රචේද ලබාදෙන

ලදී. මතුපිට පස් හොඳින් දිරා ගොම පොහොර හා වැලි 1:2:1 මිශ්‍රණයක් අඩංගු පොලිතින් උරවල මුල ග්‍රාහක පිටුවන ලදී. පොලිතින් උරවල පස් මට්ටමේ පිට සෙ.මී. 10-15 පමණ උසකින් අනුජයේ මහතට සරිලන මහතකින් යුත් ග්‍රාහකයේ කද සපන ලදී. මෙම කැපු කොටසින් පහතට දික් අතට පැලුමක් කරන ලදී. මේ අවස්ථාව බද්ධ කිරීම සඳහා පුද්ගලමය (රූප සටහන 1).

රූප සටහන 1 - කුඤ්ඤ බද්ධය

අනුජය සුදානම් කිරීම

වැඩි පලදාවක් ලබාදෙන උසස් ගුණාත්මක බවින් යුක්ත එල දරණ මව් ශාඛයකින් අඩි දල දඩු අනුජ වශයෙන් එකතු කර ගන්නා ලදී. මේවායින් සෙ.මී. 10-15 පමණ දිග අනුජ තෝරා ඒවායේ පහත කෙළවර සෙ.මී. 1 - 1 1/2 දිගට කුඤ්ඤ හැඩයකට කපන ලදී. අනුජ වල පැති රිකිලි වලින් 2/3 පමණ කොටසක් ඉවත්කර ග්‍රාහක වල පැලුම තුළට මෙම අනුජයේ කුඤ්ඤ හැඩයට කපන ලද කොටස ඇතුළු කරන ලදී (රූප සටහන 1). මෙසේ ඇතුළු කිරීමේ අවසානයේදී ග්‍රාහකයේ හා අනුජයේ කැම්බියම එකට එකක් ගැටෙන පරිදි එය කල යුතුය. මෙම බද්ධ කරන ලද ස්ථානය පොලිතින්

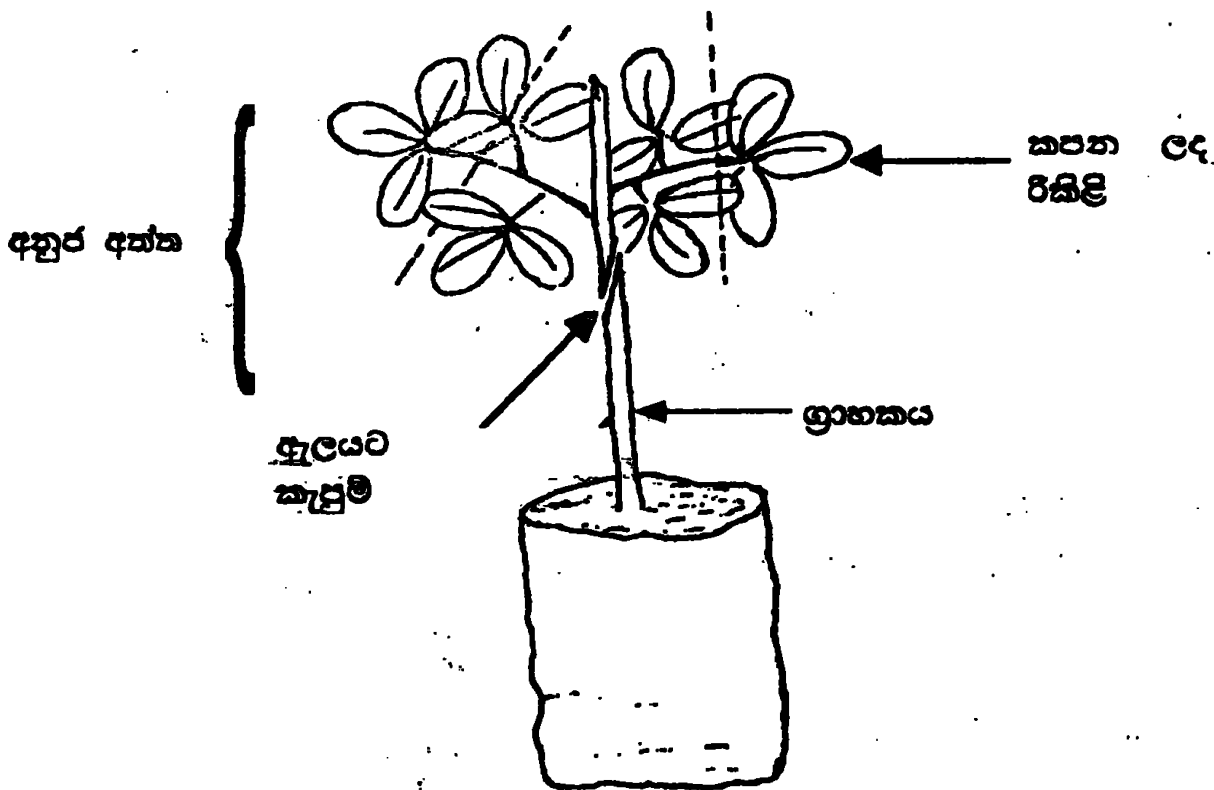
පටියකින් තදව වෙලා බද්ධ කරන ලද කොටස් වලින් සිදුවන ජල වාෂ්පී උත්ස්වේදනය අවම කිරීම සඳහා පාරදෘශ්‍ය පොලිතින් උරයකින් වසන ලදී.

ඇල කැපුම් බද්ධය

දිවුල් මත දිවුල් ද, බෙලි මත බෙලිද යොදා ගනිමින් මෙම ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.

පැත්සලක විෂ්කම්භය ඇති ග්‍රාහක මෙම ක්‍රමය සඳහා ඉතා යෝග්‍ය වේ.

බදුන් වල පස් මට්ටමේ සිට සෙ.මී. 10-15 පමණ ඉහලින් තෝරාගත් ග්‍රාහක වල තරමක ඇලයකට සෙ.මී. 2.5 පමණ දිග කැපුමක් කිරීමෙන් පසු එය බද්ධ කිරීම සඳහා සුදානම් (රූප සටහන 2).

රූප සටහන 2 - ඇල කැපුම් බද්ධය

අනුජය සකස් කිරීම

කෝරාගත් මවු ශාඛ වලින් සෙ.මී. 10-15 දිග අධි දළ දඬු අනුජ එකතු කර ඒවායේ පැති රිකිලි වලින් 2/3 කොටසක් කපා ඉවත්කළ යුතුය. අනුජයේ පහත කෙලවර සෙ.මී. 2.5 පමණ දිග ඇලයකට සිටුම් කැපුමක් කළ යුතුය.

මෙම කැපුම ග්‍රාහකයේ කපන ලද කැපුමට සරිලන සේ විය යුතුය. අනුජය හා ග්‍රාහකයේ කරන ලද කැපුම් ඒවායේ කැමිබියම් එකට ගැටෙන සේ තැබිය යුතුය (රූප සටහන 2). මෙම බද්ධ සන්ධිය පොලිතින් පටියකින් තදව වෙලා මෙම බද්ධ කරන ලද කොටස් පාරාදෘශ්‍ය පොලිතින් කවරයකින් ආවරණය කළ යුතුය.

බද්ධ පැල රැකබලා ගැනීම

මෙම බද්ධ කරන ලද පැල සෙවන ස්ථානයක තබා අවශ්‍ය විට ජලය සැපයිය යුතුය. සති 3-4 පමණ පසු පොලිතින් කවරය ඉවත්කළ යුතුය. අනුජය තවමත් කොළ පැහැයට ඇත්නම් බද්ධය සාර්ථක වී ඇති බව පෙන්වයි.

REFERENCES

Jayaratne, K.S.U. (1996). "Seedless Beli Selection", A promise for a neglected fruit. Report submitted to varietal release committee, Dept. of Agriculture 1996.

Tankard, G. (1987) Tropical fruits. An Australian guide to growing and using exotic fruits. Viking Penquin Books, Australia Ltd. p. 105.

බද්ධ කිරීමේ සාර්ථක භාවය

දිවුල් සඳහා අනුගමනය කරන ලද කුස්සු හා ඇලකැපුම් බද්ධ ක්‍රම දෙකෙන්ම 90% පමණ සාර්ථක බවක් පෙන්වුම් කරන ලදී. බෙලි වල ඇල කැපුම් බද්ධයෙන් 90% සාර්ථක බවක් පෙන්වුම් කරන ලද නමුත් භාවිතා කරන ලද අනිකුත් ක්‍රමවල ප්‍රතිඵල ගැන තවම නිගමනයකට එළඹිය නොහැක.

බද්ධ කිරීමෙන් පසු නියම කළමනාකරණය මගින් පැලවල සිඳු වැටීමට රුකුලක් වේ.

නිගමනය

මෙම පරීක්ෂණවල සාර්ථක ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්වුම් කරන්නේ දිවුල් හා බෙලි වල වඩික ප්‍රචාරණය සඳහා බද්ධ කිරීමේ තාක්ෂණය භාවිතයේ ඇති ප්‍රයෝජනයයි. මෙම පළතුරු බෝග වල වරණය කළ උසස් ගුණාංග නොනැසී දිගටම රැක ගැනීම මෙම බද්ධ ක්‍රම මගින් තහවුරු වේ. මීට අමතරව මේවායේ වඩික වඩින අවධිය කෙටි කිරීම ද සිදු වේ. කෙසේ වෙතත් මෙම දෙවෙනි කාරණය තහවුරු කිරීමට තවදුරටත් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ කළ යුතුය.